
Dokument zasedanja

A8-0340/2017

30.10.2017

POROČILO

o boju proti neenakostim kot vzvodu za spodbujanje ustvarjanja delovnih mest
in rasti
(2016/2269(INI))

Odbor za zaposlovanje in socialne zadeve

Poročevalec: Javi López

VSEBINA

	Stran
PREDLOG RESOLUCIJE EVROPSKEGA PARLAMENTA	3
OBRAZLOŽITEV	21
MNENJE ODBORA ZA EKONOMSKE IN MONETARNE ZADEVE	23
STALIŠČE V OBLIKI PREDLOGOV SPREMEMB ODBORA ZA PRAVICE ŽENSK IN ENAKOST SPOLOV	28
INFORMACIJE O SPREJETJU V PRISTOJNEM ODBORU	39
POIMENSKO GLASOVANJE PRI KONČNEM GLASOVANJU V PRISTOJNEM ODBORU	40

PREDLOG RESOLUCIJE EVROPSKEGA PARLAMENTA

o boju proti neenakostim kot vzvodu za spodbujanje ustvarjanja delovnih mest in rasti (2016/2269(INI))

Evropski parlament,

- ob upoštevanju člena 3 Pogodbe o Evropski uniji,
- ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije, zlasti člena 9,
- ob upoštevanju revidirane Evropske socialne listine,
- ob upoštevanju četrtnega pregleda razmer Komisije na področju zaposlovanja in socialnih zadev v EU iz septembra 2015, ki je bilo objavljeno leta 2015,
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 5. marca 2014 z naslovom Ocena izvajanja strategije Evropa 2020 za pametno, trajnostno in vključujočo rast (COM(2014) 130),
- ob upoštevanju poročila Komisije z naslovom *Employment and Social Developments in Europe 2012* (Zaposlovanje in družbeni razvoj v Evropi v letu 2012),
- ob upoštevanju svežnja Komisije o socialnih naložbah z dne 20. februarja 2013, vključno s priporočilom z naslovom Vlaganje v otroke: prekinimo krog prikrajšanosti,
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 16. decembra 2010 z naslovom Evropska platforma proti revščini in socialni izključenosti: evropski okvir za socialno in teritorialno kohezijo (COM(2010) 758),
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 3. marca 2010 z naslovom Evropa 2020 – Strategija za pametno, trajnostno in vključujočo rast (COM(2010) 2020) ter svoje resolucije z dne 16. junija 2010 o EU 2020¹,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 14. junija 2017 o potrebi po strategiji EU za odpravo in preprečevanje razlik v pokojninah med spoloma²;
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 14. marca 2017 o enakosti žensk in moških v Evropski uniji v obdobju 2014–2015³,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 19. januarja 2017 o evropskem stebru socialnih pravic⁴,
- ob upoštevanju svojega priporočila Svetu z dne 7. julija 2016 o 71. zasedanju Generalne skupščine Združenih narodov⁵,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 14. aprila 2016 o uresničevanju cilja o zmanjšanju

---

¹ UL C 236 E, 12.8.2011, str. 57.

² Sprejeta besedila, P8_TA(2017)0260.

³ Sprejeta besedila, P8_TA(2017)0073.

⁴ Sprejeta besedila, P8_TA(2017)0010.

⁵ Sprejeta besedila, P8_TA(2016)0317.

- revščine glede na vse večje gospodinjske stroške¹,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 24. novembra 2015 o zmanjševanju neenakosti s posebnim poudarkom na revščini otrok²,
  - ob upoštevanju svoje resolucije z dne 16. januarja 2014 o strategiji EU za brezdomstvo³,
  - ob upoštevanju svoje resolucije z dne 4. julija 2013 o vplivu krize na dostop ranljivih skupin do oskrbe⁴,
  - ob upoštevanju svoje resolucije z dne 12. junija 2013 o sporočilu Komisije z naslovom Socialne naložbe za rast in kohezijo – vključno z izvajanjem Evropskega socialnega sklada 2014–2020⁵,
  - ob upoštevanju svoje resolucije z dne 15. novembra 2011 o Evropski platformi proti revščini in socialni izključenosti⁶,
  - ob upoštevanju svoje resolucije z dne 8. marca 2011 o pojavi obliki revščine žensk v Evropski uniji⁷,
  - ob upoštevanju svoje resolucije z dne 8. marca 2011 o zmanjšanju neenakosti na področju zdravja v EU⁸,
  - ob upoštevanju svoje resolucije z dne 20. oktobra 2010 o vlogi minimalnega dohodka v boju proti revščini in spodbujanju vključujoče družbe v Evropi⁹,
  - ob upoštevanju svoje resolucije z dne 9. oktobra 2008 o spodbujanju socialne vključenosti in boja proti revščini, vključno z revščino otrok, v EU¹⁰,
  - ob upoštevanju vprašanja za ustni odgovor O-000047/2016 o odpravljanju neenakosti, da bi spodbudili vključujočo in trajnostno gospodarsko rast v EU,
  - ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora z dne 10. decembra 2013 o evropskem minimalnem dohodku in kazalnikih revščine,
  - ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora z dne 15. junija 2011 o Evropski platformi proti revščini in socialni izključenosti: evropski okvir za socialno in teritorialno kohezijo¹¹,
  - ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora z dne

---

¹ Sprejeta besedila, P8_TA(2016)0136.

² Sprejeta besedila, P8_TA(2015)0401.

³ UL C 482, 23.12.2016, str. 141.

⁴ UL C 75, 26.2.2016, str. 130.

⁵ UL C 65, 19.2.2016, str. 68.

⁶ UL C 153 E, 31.5.2013, str. 57.

⁷ UL C 199 E, 7.7.2012, str. 77.

⁸ UL C 199 E, 7.7.2012, str. 25.

⁹ UL C 70 E, 8.3.2012, str. 8.

¹⁰ UL C 9 E, 15.1.2010, str. 11.

¹¹ UL C 248, 25.8.2011, str. 130.

30. septembra 2009 o delu in revščini ter nujnosti globalnega pristopa,

- ob upoštevanju mnenja Odbora regij z dne 31. marca 2011 o Evropski platformi proti revščini in socialni izključenosti¹,
- ob upoštevanju letnega poročila Odbora za socialno zaščito z dne 10. marca 2015 o socialnih razmerah v Evropski uniji (2014)²,
- ob upoštevanju mnenja Odbora za socialno zaščito z dne 15. februarja 2011 o Evropski platformi proti revščini in socialni izključenosti, ki je poglobljena pobuda strategije Evropa 2020³,
- ob upoštevanju poročila fundacije Eurofound o tretji evropski raziskavi o kakovosti življenja z naslovom Kakovost življenja v Evropi: učinek krize,
- ob upoštevanju poročila fundacije Eurofound o tretji evropski raziskavi o kakovosti življenja z naslovom Kakovost življenja v Evropi: socialne neenakosti,
- ob upoštevanju poročila Eurofounda z naslovom Dohodkovne neenakosti in zaposlitveni vzorci v Evropi pred veliko recesijo in po njej,
- ob upoštevanju preglednega poročila Eurofounda z naslovom Šesta evropska raziskava o delovnih razmerah,
- ob upoštevanju poročila Eurofounda o socialni mobilnosti v EU,
- ob upoštevanju poročila Eurofounda o novih oblikah zaposlitve,
- ob upoštevanju aktualne posodobitve poročila Eurofounda z naslovom Dohodkovna neenakost med napotenimi delavci: izzivi za načelo enake obravnave, ki vsebuje podroben pregled stališč vlad in socialnih partnerjev v Evropi, kar zadeva načelo enakega nagrajevanja za enako delo,
- ob upoštevanju poročila Eurofounda z naslovom Razvoj poklicnega življenja v Evropi: letni pregled Evropskega observatorija poklicnega življenja 2016) in posebnega poglavja tega letnega pregleda z naslovom Neenakosti v plačilih – dokazi, razprave in politike,
- ob upoštevanju poročila Eurofounda z naslovom Poklicne spremembe in neenakosti v plačah: Evropski center za spremljanje delovnih mest 2017,
- ob upoštevanju poročila Eurofounda z naslovom Ženske, moški in delovni pogoji v Evropi,
- ob upoštevanju objavljenih gospodarskih napovedi Komisije za pomlad 2016⁴,

---

¹ UL C 166, 7.6.2011, str. 18.

² <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=738&langId=en&pubId=7744&visible=0>

³ Mnenje Odbora za socialno zaščito za Svet, Svet Evropske unije, 649/11, SOC 124, 15. februar 2011.

⁴ Evropska komisija, medinstitucionalni dokument 025, maj 2016.

- ob upoštevanju agende OZN za trajnostni razvoj do leta 2030, zlasti cilja trajnostnega razvoja 10, tj. zmanjšati neenakosti znotraj držav in med njimi,
  - ob upoštevanju poročila ZN o socialnih razmerah na svetu v letu 2007: zahteve v zvezi z zaposlovanjem,
  - ob upoštevanju poročila OECD z 21. maja 2015 z naslovom *In It Together: Why Less Inequality Benefits All* (Skupaj v istem čolnu: zakaj zmanjšanje neenakosti koristi vsem),
  - ob upoštevanju poročila OECD z dne 19. decembra 1911 z naslovom *Divided We Stand: Why Inequality Keeps Rising* (Razdeljeni: zakaj je neenakosti vse več),
  - ob upoštevanju poročila OECD iz oktobra 2008 z naslovom *Growing Unequal?: Income Distribution and Poverty in OECD countries* (Neenak razvoj: porazdelitev dohodka in revščina v državah OECD),
  - ob upoštevanju dokumenta za razpravo osebja Mednarodnega denarnega sklada z dne 17. februarja 2014 z naslovom *Redistribution, Inequality and Growth* (Prerazporditev, neenakost in rast)¹,
  - ob upoštevanju dokumenta za razpravo osebja Mednarodnega denarnega sklada z dne 8. aprila 2011 o neenakosti in netrajnostni rasti kot dveh plateh iste medalje (*Inequality and Unsustainable Growth: Two Sides of the Same Coin?*)²,
  - ob upoštevanju objave Mednarodne organizacije dela z dne 3. junija 2013, poročila o svetu dela v letu 2013: popravilo gospodarske in socialne strukture, pregled stanja v Združenih državah,
  - ob upoštevanju poročila, ki ga je septembra 2014 objavil University College v Londonu kot del projekta „*DRIVERS For Health Equity project*“ (VOZNIKI za pravičnost v zdravstvu), z naslovom „*Final Scientific Report: Social Inequalities in early childhood health and development: a European-wide systematic review*“ (Končno znanstveno poročilo: vpliv socialnih neenakosti na zdravje in razvoj v zgodnjem otroštvu – vseevropski sistematični pregled),
  - ob upoštevanju člena 52 Poslovnika,
  - ob upoštevanju poročila Odbora za zaposlovanje in socialne zadeve ter mnenja Odbora za ekonomske in monetarne zadeve ter Odbora za pravice žensk in enakost spolov (A8-0340/2017),
- A. ker sta enakost in pravičnost del evropskih vrednot in temelj evropskega socialnega modela, EU in držav članic; ker cilji držav članic in EU vključujejo spodbujanje zaposlovanja za doseganje trajne visoke zaposlenosti in boj proti izključenosti;
- B. ker neenakost lahko slabi socialno zaupanje in zmanjšuje podporo demokratičnim institucijam; ker je treba boj proti neenakosti oceniti z ekonomskega, socialnega in

¹ avtorji: Jonathan D. Ostry, Andrew Berg and Charalambos G. Tsangarides.

² avtorji: Andrew Berg in Jonathan D. Ostry.

teritorialnega vidika, s čimer bi spodbudili usklajen razvoj v celotni Uniji;

- C. ker se neenakost razume kot razlika v plačah med posamezniki in kot izguba priložnosti zanje, kar ovira morebitni napredek pri razvijanju njihovih sposobnosti in spretnosti ter zavira njihov razvoj in posledično njihov morebitni prispevek k družbi;
- D. ker je temeljni razlog za upad povpraševanja gospodarska in finančna kriza, ki je na euroobmočju prisotna že več kot desetletje;
- E. ker neenakost omejuje učinkovito povpraševanje, ovira inovacije in lahko poveča finančno nestabilnost; ker visoke in vse večje neenakosti ovirajo odpravljanje revščine, pa tudi prizadevanja za boljšo socialno vključenost in socialno kohezijo;
- F. ker je lahko boj proti neenakosti vzvod za spodbujanje ustvarjanja delovnih mest in rasti, hkrati pa zmanjševanje revščine; ker je 47,5 odstotkom vseh brezposelnih v EU v letu 2015 grozila revščina¹;
- G. ker neenakost ogroža rast in ustvarjanje kakovostnih delovnih mest² in ker sta MDS³ in OECD⁴ navedla, da prevelike in vse večje neenakosti ustvarjajo neposredne socialne stroške, ovirajo socialno mobilnost ter lahko ovirajo tudi sedanjo in prihodnjo gospodarsko rast;
- H. ker je eden izmed petih ciljev strategije Evropa 2020 zmanjšati število ljudi, ki živijo v revščini in socialni izključenosti ali jim to grozi, za najmanj 20 milijonov, s 115,9 milijonov leta 2008 na največ 95,9 milijonov do leta 2020; ker je bilo leta 2015 več kot 117,6 milijona ljudi, ki jim je grozila revščina in socialna izključenost, kar pomeni povečanje števila teh ljudi za 1,7 milijona glede na leto 2008; ker bilo leta 2012 na pragu revščine in socialne izključenosti 32,2 milijona invalidov; ker je bilo v EU 28 leta 2013 26,5 milijona otrok, ki jim je grozila revščina ali socialna izključenost; ker je delež prebivalstva, izpostavljenega revščini ali socialni izključenosti v nekaterih državah članicah, 23,7 %, še vedno nesprejemljivo visok; ker poleg tega energijska revščina ostaja tako visoka, da je 11 % prizadetega prebivalstva EU zapadlo v krog ekonomske prikrajšanosti⁵;
- I. ker je večanje neenakosti, ki je posledica krize, prizadelo zlasti ženske, zaostriło revščino med njimi ter jih vse bolj izključuje iz trga dela; ker bi bilo treba udeležbo žensk na trgu dela povečati z učinkovitim izvajanjem obstoječe zakonodaje o enakosti žensk in moških ter izboljšanjem veljavnega okvira politike za boljše usklajevanje poklicnega in zasebnega življenja;

¹ Eurostat, http://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Income_distribution_statistics

² MDS (2017), delovni dokument 17/76: *Inequality Overhang* (Presežek neenakosti). avtorji: Francesco Grigoli in Adrian Robles, Washington, D.C.: Mednarodni denarni sklad;

³ MDS (2015), *Causes and Consequences of Income Inequality: A Global Perspective* (Vzroki in posledice dohodkovne neenakosti: globalna perspektiva). Zabeležka razprave osebja, SDN/15/13, Washington, D.C.: Mednarodni denarni sklad <http://www.imf.org/external/pubs/ft/sdn/2015/sdn1513.pdf>.

⁴ OECD (2015), *In It Together. Why Less Inequality Benefits All* (Skupaj v istem čolnu: zakaj manj neenakosti koristi vsem) z dne 21. maja 2015, OECD Publishing, Pariz.

⁵ Eurostat http://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/images/f/f8/People_at_risk_of_poverty_or_social_exclusion%2C_EU-27_and_EU-28%2C_2005-2015.JPG

- J. ker obstaja med večjo enakostjo moških in žensk ter večjo gospodarsko rast, vključenostjo, ustvarjanjem delovnih mest in uspešnostjo podjetij pozitivna korelacija; ker odpravljanje poklicne neenakosti ni le sredstvo za doseganje enake obravnave, temveč tudi za zagotovitev učinkovitosti trga dela in konkurenčnosti;
- K. ker OECD poudarja, da „bi zmanjšanje neenakosti za eno točko Ginijevega koeficienta pomenilo povišanje skupne rasti za 0,8 % v naslednjih petih letih“¹.
- L. ker je povečanje neenakosti povezano z zmanjševanjem deležev nacionalnega premoženja iz dela; ker delo ne zagotavlja več zaščite pred revščino in ker so za zmanjšanje neenakosti bistveni dostojni delovni pogoji;
- M. ker v skladu z Eurofoundovo opredelitvijo netipičnega dela gre za delovna razmerja, ki niso skladna s standardnim ali tipičnim modelom redne zaposlitve s polnim delovnim časom za nedoločen čas in daljše obdobje pri enem delodajalcu; ker je po podatkih Mednarodne organizacije dela „nestandardne oblike zaposlovanja“ krovni izraz za različne oblike zaposlovanja, ki odstopajo od standardnih zaposlitev, vključno z začasnimi zaposlitvami, zaposlitvami s skrajšanim delovnim časom, pogodbami o dežurstvu, delom prek agencij za zagotavljanje začasnega dela in drugimi večstranskimi delovnimi razmerji ter prikritim in odvisnim samozaposlovanjem;
- N. ker je večja neenakost povezana z manjšo socialno mobilnostjo, omejenimi človekovimi sposobnostmi ter omejitvami temeljnih pravic in svoboščin posameznikov; ker poročilo Eurofounda iz leta 2017 o socialni mobilnosti v EU² dokazuje, da v številnih državah članicah socialno okolje še vedno določa možnosti za uspeh v življenju,
- O. ker je rast v gospodarstvih držav članic odvisna od številnih dejavnikov; ker bi lahko vedno večja neenakost negativno vplivala na rast, ker je Mednarodni denarni sklad na svetovni ravni določil obratno sorazmerje med deležem dohodka, ki se kopiči v zgornjih 20 odstotkih, in gospodarsko rastjo, pri čemer se rast BDP ob vsakem povečanju deleža dohodka zgornjih 20 odstotkov za eno točko v naslednjih petih letih pravzaprav zmanjša za 0,08 odstotne točke; ker je na drugi strani podobno povečanje deleža dohodka v spodnjih 20 odstotkih povezano z 0,38 odstotne točke večjo rastjo;
- P. ker je neenakost večplastni pojav, ki ni omejen samo na monetarna vprašanja, ampak je povezan tudi z razlikami v priložnostih, ki jih imajo ljudje, na primer na podlagi spola, etničnega porekla, invalidnosti, spolne usmerjenosti, geografske lokacije ali starosti; ker številne neenakosti pri dostopu do dela in v okviru dela pomenijo tveganje za zdravje, dobro počutje in finančne možnosti posameznika ter zato lahko privedejo do nižje produktivnosti;
- Q. ker je neenaka pokritost na področju socialne zaščite analizirana v poročila Eurofounda o novih oblikah zaposlovanja³, s poudarkom na najbolj problematični teh oblik z vidika socialne zaščite, in sicer priložnostnemu delu, v katerem so primeri zakonodaje, ki izrecno izključuje priložnostne delavce, in druge zakonodaje, ki naj bi jih vključevala,

¹ Poročilo OECD: *In it together: Why Less Inequality Benefits All* (Skupaj v istem čolnu: zakaj zmanjšanje neenakosti koristi vsem), str. 67.

² Eurofound (2017), *'Social mobility in the EU'* (Socialna mobilnost v EU), Luxembourg: Urad za publikacije Evropske unije

³ https://www.eurofound.europa.eu/sites/default/files/ef_publication/field_ef_document/ef1461en.pdf

običajno z nadomestili na podlagi praga dohodkov; ker sta delo na podlagi vrednotnice in strateška izmenjava zaposlenih primera nestandardnega dela, katerega cilj je odpraviti neustreznost socialne zaščite pri občasnem delu ali delu s krajšim delovnim časom;

- R. ker so neenakosti v plačah, ki so posledica sprememb poklicnih vzorcev, analizirane v poročilu Evropskega centra za spremljanje delovnih mest 2017 v okviru Eurofounda¹, v katerem je bilo ugotovljeno, da so bile spremembe vse večje neenakosti v plačah med letoma 2005 in 2014 večinoma rezultat sprememb v porazdelitvi plač med poklici, povezanih s postopki deregulacije trga dela in destandardizacijo pogodb o zaposlitvi, pri čemer sta imela polarizacija delovnih mest in poklicno napredovanje, povezana s tehnološkimi spremembami in pristranskostjo glede znanj in spretnosti, manj pomembno vlogo;
- S. ker so za družbe z večjimi dohodkovnimi neenakostmi značilni slabše zdravje in višja stopnja nasilja, slabši rezultati na področju matematike in pismenosti, višja stopnja debelosti ter večje število zapornih kazni in umorov²; ker so v bolj enakih družbah izdatki države za socialno varstvo manjši;
- T. ker se neenakosti v življenjskem ciklu izražajo v neenakostih v starosti, kot so krajša pričakovana življenjska doba, revščina v starosti in skoraj 40-odstotna razlika v pokojninah med spoloma; ker so evropske strategije za odpravo revščine nujne za uresničitev trajnostnega razvoja za vse;
- U. ker je gospodarska varnost pomemben dejavnik za človekovo izpolnitev;
- V. ker je Svet 5. oktobra 2015 sprejel sklepe o poročilu o ustreznosti pokojnin za leto 2015: ustreznost prihodkov v starosti v EU zdaj in v prihodnje, pri čemer je menil, da je bistveno, da imajo javni pokojninski sistemi ali drugi sistemi socialne zaščite primerna varovala za ženske in moške, katerih zaposlitvene možnosti jim ne omogočajo ali jim niso omogočale zbrati dovolj pokojninskih pravic in da bi morali taki zaščitni ukrepi vključevati zlasti določbe o minimalnih pokojninah ali drugem minimalnem dohodku za starejše³;
- W. ker je pomanjkanje zadostnih sredstev za javno izobraževanje glavni vzrok prihodnjih socialnih razlik in povečevanja neenakosti;
- X. ker se je med letoma 2005 in 2015 Ginijev koeficient za EU povečal s 30,6 na 31, koeficient dohodkovne neenakosti med najbogatejšimi in najrevnejšimi 20 % prebivalstva pa se je povečal s 4,7 na 5,2; ker je delež ljudi, ki jim grozi dohodkovna revščina, tesno povezan z dohodkovno neenakostjo in se dohodkovna revščina od leta 2005 stalno povečuje; ker je v več državah članicah med letoma 2008 in 2014 prišlo do

---

¹ https://www.eurofound.europa.eu/sites/default/files/ef_publication/field_ef_document/ef1710en.pdf

² „*Inequality and mental illness*“, R. Wilkinson in K. Pickett, Department of Health Sciences, University of York, UK; („Neenakost in duševne bolezni“, R. K. Wilkinson in K. Pickett, Oddelek za zdravstvene vede Univerze v Yorku, Velika Britanija); na spletu objavljeno 25. maja 2017; [http://dx.doi.org/10.1016/S2215-0366\(17\)30206-7](http://dx.doi.org/10.1016/S2215-0366(17)30206-7)

³ COREPER I, Ustrezni pokojninski prejemki v kontekstu starajočih se družb – osnutek sklepov Sveta = sprejetje, 12352/15, <http://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-12352-2015-INIT/sl/pdf>.

povečanja neenakosti v smislu čistega dohodka¹;

- Y. ker razlike v gospodarski rasti v državah članicah in med njimi povzročajo ekonomska neravnotežja v Uniji; ker so ti pretirano neenaki gospodarski trendi ustvarili območja čezmerne brezposelnosti in revščine;
- Z. ker svetovni razvoj neenakosti sovпада z nenehnim naraščanjem neenakosti v razvitih državah od 80. let prejšnjega stoletja, v katerih se je po podatkih OECD² neenakost povečala ne glede na gospodarski cikel, s posameznimi izjemami, pri čemer se je Ginijev koeficient med letoma 1980 in 2013 povečal za tri točke, in sicer z 0,29 na 0,32, kar pomeni 10-odstotno povečanje v zadnjih desetletjih;
- AA. ker kljub temu, da na raven neenakosti lahko vpliva več dejavnikov, so institucije in avtorji političnih ukrepov odgovorni za njihovo obravnavanje, zlasti na strukturni ravni; ker v EU primanjkujejo naložbe, javne in zasebne naložbe pa so temeljne prvine, ki lahko s spodbujanjem zaposlovanja zmanjšajo neenakosti; ker je treba strukturne pomanjkljivosti ustrezno obravnavati; ker se pričakuje posodobitev Evropskega sklada za strateške naložbe (EFSI), da bo lahko prispeval k odpravi naložbene vrzeli;
- AB. ker trendi na področju neenakosti ne sovpadajo nujno s trendi na področju absolutne in skrajne revščine, kot je brezdomstvo;
- AC. ker je zagotavljanje ustrezne podpore in finančnih sredstev za trajno in stalno nastanitev bistveno za dostop do zaposlitve, izobraževanja in zdravja ter krepitev vključevanja in sprejemanja med lokalnim prebivalstvom. ker sta zaščita ustreznih bivalnih razmer v soseskah in boj proti segregaciji pomembna dejavnika pri vključevanju in zmanjševanju neenakosti;
- AD. ker je bila po podatkih Eurostata stopnja tveganja revščine v EU leta 2015 24,4-odstotna, za otroke pa 26,9-odstotna;
- AE. ker so ženske nesorazmerno prizadete zaradi krize in ker se je izkazalo, da so zelena delovna mesta odpornejša na krize kot druga delovna mesta;
- AF. ker so ženske izpostavljene večjemu tveganju revščine in prekarnosti;

Vzpostavitev usklajevanja evropskih politik za boj proti neenakosti

1. zatrjuje, da neenakosti ogrožajo prihodnost evropskega projekta, spodkopavajo njegovo legitimnost in škodijo zaupanju v EU kot gonilo socialnega napredka, razsežnost Unije, ki jo je treba razvijati; opozarja, da imajo sedanje neenakosti negativne učinke, ki slabijo politično in socialno stabilnost; poudarja, da morata biti spodbujanje konvergence k višjim standardom in izboljšanje življenja vseh evropskih državljanov še naprej gonilo nadaljnega vključevanja;
2. trdno verjame, da mora biti zmanjšanje neenakosti ena od glavnih prednostnih nalog na evropski ravni, ne le za odpravljanje revščine ali spodbujanje zblíževanja, ampak tudi

¹ Eurofound (2017), Dohodkovne neenakosti in zaposlitveni vzorci v Evropi pred veliko recesijo in po njej.

² OECD (2015), *In It Together. Why Less Inequality Benefits All* (V tem smo skupaj: zakaj manjša neenakost koristi vsem), OECD Publishing, Pariz.

kot osnovni pogoj za okrevanje gospodarstva, ustvarjanje dostojnih delovnih mest, socialno kohezijo in skupno dobrobit;

3. poudarja, da je zmanjševanje neenakosti bistveno za spodbujanje pravičnejših in stabilnejših demokracij, ki zagotavlja enakopravno obravnavo brez dvojnih standardov, potiska na obrobje populizem, ekstremizem in ksenofobijo, ter zagotavlja, da je Evropska unija projekt, ki ga sprejemajo njeni državljani;
4. opominja Komisijo in države članice, da mora Evropska unija izpolniti svoje zaveze v skladu s Pogodbama, kar zadeva spodbujanje dobroti svojih državljanov, polne zaposlenosti in socialnega napredka, socialne pravičnosti in zaščite, enakosti moških in žensk, enakosti državljanov iz različnih socialno-ekonomskih pogojev, solidarnost generacij, zaščito otrokovih pravic ter socialnega vključevanja vseh ljudi, ki so v ranljivem položaju ali se soočajo z marginalizacijo;
5. poziva Komisijo in države članice, v skladu z njihovimi pristojnostmi, naj ocenijo delovanje in rezultate usklajevanja ekonomskih politik ob upoštevanju razvoja socialnega napredka in socialne pravičnosti v EU; ugotavlja, da doseganje teh ciljev in zmanjševanje neenakosti nista bili prednostni nalogi evropskega semestra; poziva Komisijo, naj izboljša postopek usklajevanja politik za spremljanje, preprečevanje in odpravljanje negativnih trendov, ki bi lahko povečali neenakosti in oslabili socialni napredek ali negativno vplivali na socialno pravičnost, in sicer s sprejetjem preventivnih in popravnih ukrepov, če je to potrebno; meni, da bi bilo treba pri evropskem semestru in priporočilih za posamezne države upoštevati in vključiti posebne politike, namenjene boju proti ekonomskim neenakostim;
6. meni, da bi se morali socialni ukrepi v nekaterih primerih šteti za paliativne ali blažilne ukrepe ter biti dopolnjeni z gospodarskimi politikami in družbeno odgovornimi strukturnimi reformami za doseganje pozitivne dolgoročne in trajnostne gospodarske rasti in strukturno srednje- in dolgoročno zmanjšanje trenda neenakosti; meni, da mora imeti pregled socialnih kazalnikov iz skupnega poročila o zaposlovanju pomembnejšo vlogo v evropskem semestru kot „sistem zgodnjega opozarjanja“ za čezmerna socialna neravnotežja;
7. upošteva nizko stopnjo izvajanja priporočil, ki je leta 2014 bila 29 %; poziva Komisijo, naj do sredine leta 2018 Evropskemu parlamentu in Svetu predloži analizo ter primerjavo učinka in doseženih rezultatov s priporočili za posamezne države, ter predstavi ukrepe, sprejete v okviru evropskega semestra in različnih programov EU za odpravo neenakosti, ki so posledica gospodarske krize, ter začrta nadaljnja politična priporočila za boj proti neenakostim;
8. poziva Komisijo, naj v okviru področja uporabe evropskega semestra in brez poseganja v nacionalne pristojnosti bolje oceni neravnotežja v smislu porazdelitev dohodka in bogastva, tudi z vključitvijo posameznih poročil o poglobljenem pregledu v primeru odkritih neravnotežij, kot načinom za povezavo gospodarskega usklajevanja z zaposlovanjem in socialno uspešnostjo; poziva Komisijo, naj oblikuje natančno in aktualno sliko stanja, kar zadeva razlike v dohodku in bogastvu, socialni koheziji in socialni vključenosti med državami in znotraj njih, ter naj svoje predloge in priporočila za politične odločitve utemeljuje z zanesljivimi in natančnimi podatki; poziva Komisijo, naj prouči, kateri bi morali biti najbolj natančni kazalniki ekonomske neenakosti

(Ginijev koeficient, Palmov koeficient, Theilov koeficient, delež plač, razmerje med minimalno plačo in BDP na prebivalca ali povprečno plačo itd.) in naj spremlja razvoj neenakosti, tudi ob upoštevanju splošne konkurenčnosti in produktivnosti vseh dejavnikov;

9. trdi, da imajo regije s trajnimi ali zelo neugodnimi naravnimi ali demografskimi razmerami, kot so redko poseljene najsevernejše regije ter otoške, čezmejne in gorske regije, ki so zajete v členu 174 PDEU, ter nenaseljene in najbolj oddaljene regije večje težave pri zagotavljanju dostopa do javnih storitev, npr. zdravstva in izobraževanja, zaradi česar je zagotavljanje teh storitev za javne finance dražje in se morajo državljani za njihovo uveljavljanje voziti dlje;
10. ponovno poudarja, da je treba naložbe usmeriti v boljšo teritorialno kohezijo, ki bi okrepila industrijsko strukturo regij s trajnimi ali zelo neugodnimi naravnimi ali demografskimi razmerami, zlasti v zvezi z dostopom do širokopasovnega omrežja;
11. poziva Komisijo, naj spodbuja ambiciozne naložbe držav članic v socialno zaščito, storitve in infrastrukturo z bolj ciljno usmerjeno in strateško uporabo evropskih strukturnih in investicijskih skladov ter Evropskega sklada za strateške naložbe za odzivanje na socialne in ekonomske potrebe držav članic in regij;
12. ponovno poziva k oblikovanju pristnega evropskega stebra socialnih pravic, ki spodbuja konvergenco k višjim standardom, ob upoštevanju deleža pristojnosti, določenega v Pogodbah, in doseganju bolj poglobljene in pravičnejše socialne razsežnosti ekonomske in monetarne unije z zagotavljanjem potrebnih zakonodajnih, institucionalnih in finančnih sredstev, da bi zajamčili socialni napredek za državljane EU kot naslednji korak evropskega povezovanja; poziva Komisijo, naj predloži konkreten načrt o dokončanem oblikovanju socialne razsežnosti ekonomske in monetarne unije;
13. poziva Komisijo, naj okrepi svoja prizadevanja za sodelovanje z državami članicami pri doseganju vseh ciljev strategije Evropa 2020, vključno z zmanjšanjem revščine in socialne izključenosti za 20 milijonov ter uskladi področje uporabe strategije Evropa 2020 z agendo za trajnostni razvoj do leta 2030, da bi njeni cilji vključevali tudi boj proti neenakosti in skrajni revščini; poziva Komisijo, naj še naprej pozorno spremlja izvajanje ciljev strategije Evropa 2020 ter naj upošteva statistični pregled Eurostata o glavnih kazalnikih strategije Evropa 2020, tudi v postopku evropskega semestra in priporočil za posamezne države;
14. poziva Komisijo in države članice, pri čemer opozarja, da so te v prvi vrsti odgovorne za svoje socialne politike, ki jih je treba podpirati in dopolnjevati z ukrepi na ravni EU, naj okrepijo prizadevanja za zmanjšanje neenakosti med različnimi dohodkovnimi skupinami, ter spodbujajo ustrezen okvir ukrepov, ki bo med drugim zagotovil dostojne delovne pogoje za vse, javno izobraževanje, zdravje, pokojnine, ustrezno javno infrastrukturo in socialne storitve ter spodbujal enake možnosti; poudarja, da bi tak okvir bi moral omogočati dobro delujoč sistem „vzpenjanja po družbeni lestvici“;
15. poudarja, da bi morale biti izvajanje ustreznih politik za zmanjšanje neenakosti in večjo socialno kohezijo naloga proračuna Unije;
16. poudarja, da so temeljne pravice na prvem mestu; poudarja, da imajo visoki standardi

delovne zakonodaje in visoki socialni standardi ključno vlogo pri ponovnem uravnoteženju gospodarstva, podpiranju prihodkov in spodbujanju naložb v zmogljivosti; opozarja, da je pomembno spoštovati socialne pravice iz Listine Evropske unije o temeljnih pravicah EU, tudi sindikalne pravice in svoboščine ter pravice do kolektivnih pogajanj, in ohranjati enako obravnavanje delavcev;

17. poudarja, da ne smemo prezreti prihodnjega pomena sektorskih politik za zmanjšanje neenakosti, in še zlasti potrebe za nadaljnji razvoj notranjega trga in naložbene politike na evropski in nacionalni ravni (npr. v večje infrastrukture, zdravstvo, izobraževanje); oblikovanje vseh vidikov energetske politike mora upoštevati možnosti, ki jih te politike ponujajo v smislu ekonomskih, socialnih in ozemeljskih dejavnikov, da bi zagotovili enake možnosti; poziva Komisijo, naj sodeluje z državami članicami pri razvoju celovitih strategij za ustvarjanje delovnih mest, podjetništvo in inovacije, usmerjene v strateške naložbe v zelena delovna mesta v socialnem in zdravstvenem sektorju ter sektorju oskrbe in v socialno gospodarstvo, katerega zaposlitveni potencial je neizkoriščen;

Ukrepi za spodbujanje ustvarjanja dostojnih delovnih mest in kakovostnega zaposlovanja;

18. izraža zaskrbljenost zaradi razvoja neenakosti v EU po krizi, ki ga je povzročila zlasti vse večja brezposelnost¹; meni, da je brezposelnost vir neenakosti in da bi politike za ustvarjanje dostojnih delovnih mest in kakovostnega zaposlovanja, osredotočene na glavne področne brezposelnosti, lahko pomagale izboljšati prihodke gospodinjstev v najnižjem kvintilu;
19. poleg tega poudarja, da visoke stopnje brezposelnosti ustvarjajo negativni pritisk na višino plač in lahko v nekaterih primerih tudi negativno vplivajo na delovne pogoje in družbene razmere; poudarja, da je boj proti brezposelnosti sam po sebi nujen pogoj za zmanjšanje neenakosti, vendar ne zadostuje za zmanjšanje neenakosti;
20. poziva Komisijo, naj predlaga povečanje ravni financiranja pobude za zaposlovanje mladih za obdobje 2017–2020 na najmanj 21 milijard EUR, tudi za to, da bi bolje dosegli mlade, mlajše od 30 let; poziva Komisijo, naj zagotovi boljše izvajanje jamstva za mlade z večjim osredotočanjem na najbolj ranljive mlade, ki imajo pogosto zahtevne potrebe, pri čemer naj upošteva zadnje ugotovitve Evropskega računskega sodišča o uporabi pobude za zaposlovanje mladih ter zagotovi natančno in pregledno izvajanje ter ocenjevanje;
21. poudarja, da bi bilo treba mlade, ki so bili vključeni v jamstvo za mlade/pobudo za mlade, podrobneje spremljati, da bi se zagotovila njihova trajna in uspešna vključitev na trg dela; poziva Komisijo, naj preuči možnost dodatne prilagodljivosti pobude za zaposlovanje mladih, tudi za uspešne države v smislu politik za mlade, integrira sheme za zaščito mladih pri prehodu iz izobraževanja ali visokošolskega izobraževanja na trg dela, da bi nadomestili izključitev mladih iz shem socialne zaščite v Evropi;
22. poudarja, da programi, kot sta jamstvo za mlade in pobuda za mlade, ne bi smeli nadomestiti lastnih prizadevanj držav članic za preprečevanje brezposelnosti mladih in spodbujanje trajnostnega vključevanja na trg dela; priznava, da sta kakovost in

dostopnost izobraževanja odločilna dejavnika za odpravo neenakosti; zato poziva k večjim naložbam v javno izobraževanje in vseživljenjsko učenje;

23. poziva Komisijo in države članice, naj poudarijo, da je treba spodbujati zelena delovna mesta in zaposlovanje v podeželskih in nazadujočih območjih ter povečati privlačnost teh območij za ženske;
24. poziva Komisijo, naj prek Evropskega socialnega sklada in postopka evropskega semestra, ter države članice, naj prek programov nacionalne reforme zagotovi popolno izvajanje ukrepov na nacionalni ravni, navedenih v priporočilu sveta o vključevanju dolgotrajno brezposelnih na trg dela;
25. poziva Komisijo in države članice, naj dopolnijo ekonomsko in monetarno unijo s celovitim evropskim trgom dela, združenim s širokim kritjem socialnega varstva; meni, da so dobro delujoči in usklajeni trgi dela in mreže socialne varnosti ključni za uspeh evropske monetarne unije in so del procesa konvergence k višjim standardom za ekonomsko, socialno in teritorialno kohezijo; v zvezi s tem poziva Komisijo, naj predstavi študijo o možnosti podpore in spodbujanja programov zajamčenih zaposlitev v javnem sektorju na nacionalni ravni;
26. poziva države članice, naj zagotovijo boljšo uskladitev izobraževanja in usposabljanja s potrebami trga dela v EU in povečajo možnosti za mobilnost ter izboljšajo strategije zaposlovanja in usposabljanja, zlasti z usposabljanjem na delovnem mestu ter s ciljno usmerjenimi naložbami, ki bodo spodbudile ustvarjanje delovnih mest in povečale povpraševanje po zaposlitvah; opozarja, da je prekvalifikacija pomemben element, ki omogoča ponovno vključevanje ljudi na trg dela ter pomaga pri boju proti dolgotrajni brezposelnosti in boljšem usklajevanju znanj in spretnosti z delovnimi mesti, ki so na voljo; poudarja, da sta potrjevanje znanj in spretnosti ter priznavanje formalnega in neformalnega učenja pomembni orodji za omogočanje, da se pridobljena znanja in spretnosti cenijo na trgih dela; vztraja, da bi bilo treba v celotnem življenjskem ciklu, tudi v starosti, spodbujati priložnosti za vseživljenjsko učenje, da bi se izkoristil njihov celotni potencial v boju proti neenakostim;
27. poziva Komisijo in države članice, naj sodelujejo pri obravnavanju diskriminacije pri zaposlovanju in diskriminatornih postopkov zaposlovanja, ki ljudem preprečujejo vstop na trg dela zaradi (med drugim) spola, spolne identitete ali njenega izražanja, spolne usmerjenosti, spolnih značilnosti, narodnosti, invalidnosti ali starosti;

Izboljšanje delovnih in življenjskih razmer

28. je zaskrbljen zaradi obsega neprijavljenega dela, netipičnih pogodb o zaposlitvi in drugih oblik nestandardne zaposlitve, ki lahko privedejo do negotovih delovnih razmer, nižjih plač, izkoriščanja in nižjih prispevkov za socialno varnost ter vse večje neenakosti v nekaterih državah članicah; opozarja, da je treba zaradi zaščite vseh delavcev poskrbeti za ustrezno socialno varnost in socialno zaščito; poziva Komisijo in države članice, naj okrepijo svoja prizadevanja v boju proti sivi ekonomiji in neprijavljenemu delu;
29. meni, da bi bilo treba izboljšati kakovost delovnih mest po vsej EU, zlasti z vidika zajamčene plače, varnosti zaposlitve, dostopa do izobraževanja in vseživljenjskega

učenja ter zdravja in varnosti pri delu; poziva Komisijo, naj podpre nadaljnje raziskave v zvezi s spremljanjem ustvarjanja delovnih mest in izboljševanjem njihove kakovosti ter splošno konkurenčnostjo v EU, pri čemer naj izhaja iz raziskav Eurofound;

30. meni, da nekatere oblike zaposlitve, kot so pogodbe brez zagotovljene minimalne delovne obveznosti in neplačana delovna praksa, ne omogočajo dostojnega življenja; meni, da je nujno treba zagotoviti ustrezne možnosti za izobraževanje in usposabljanje ter dostojne delovne pogoje, kjer je primerno, za delovno prakso, pripravništvo in vajeništvo, določiti omejitve za nestandardne oblike dela in preprečiti uporabo pogodb brez zagotovljene minimalne delovne obveznosti, uporabo delavcev, zaposlenih pri agenciji za zagotavljanje začasnega dela, za nadomeščanje stvarkajočih delavcev ter uporabo pogodb o zaposlitvi za določen čas za opravljanje stalnih nalog;
31. ugotavlja, da prostovoljno delo s krajšim delovnim časom lahko spodbudi nekatere kategorije oseb, ki zdaj na trgu dela niso dovolj zastopane, da vstopijo nanj, ter je koristno za ureditve, namenjene usklajevanju poklicnega in zasebnega življenja;
32. trdno verjame, da bi lahko na podlagi znanstvenih dejstev in podatkov razmislili o možnosti uvedbe natančne skupne klasifikacije zaposlitev na evropski ravni, da bi se zmanjšala prekarnost; meni, da bi načelo enakega plačila za enako delo na istem mestu prispevalo k zmanjšanju neenakosti med delavci;
33. poudarja, da je treba ustrezno preučiti različne učinke in vidike vse večje avtomatizacije in učinek, ki ga ima zamuda pri prilagajanju zakonodaje, saj bi to lahko pomenilo grožnjo zaradi pritiska na sisteme socialne zaščite in plač, kar bi zlasti prizadelo nizko- in srednje usposobljene delavce; v zvezi s tem poudarja, da je pomembno ohraniti ustrezno raven socialne zaščite in plač;
34. meni, da bi bilo treba v okviru novega programa znanj in spretnosti zagotoviti cenovno ugoden dostop do vseživljenjskega učenja za vse delavce ter prilagoditev digitalizaciji in trajnim tehnološkim spremembam;
35. je ustrezno seznanjen z mnenjem Evropskega ekonomsko-socialnega odbora o okvirni direktivi o ustreznem minimalnem dohodku v Evropski uniji, s katero bi določili skupna pravila in kazalnike ter zagotovili metode za spremljanje njenega izvajanja; poziva države članice in Komisijo, naj predlagajo skupen pristop vseh držav članic v zvezi z uvedbo sistema minimalnega dohodka, vključno z ravnmi ustreznosti in načini za izboljšanje neizkoriščenosti s strani upravičencev, s katerim bi podprli osebe z nezadostnim dohodkom, zagotovili enak dostop do kakovostnih, cenovno ugodnih in celostnih socialnih, zdravstvenih in izobraževalnih storitev ter storitev za prosti čas, preprečevali revščino in spodbujali vključevanje v družbo; poudarja, da bi bilo treba orodje referenčnih proračunov, ki zagotavlja podatke o stroških za človeka dostojno življenje za različne regije, nastanitvah, sestavi gospodinjstev in starosti, uporabiti za oceno ustreznosti sistemov minimalnega dohodka, ki so jih uvedle države članice;
36. izraža zaskrbljenost zaradi visoke stopnje neizkoriščenosti sistemov minimalnega dohodka, kjer so bili ti uvedeni, kar opozarja na številne ovire, ki spremljajo koriščenjem teh sistemov, vključno z vsiljivimi postopki in stigmatizacijo; meni, da so programi dohodkovne podpore nadvse pomembni za preprečevanje neenakih ekonomskih trendov, saj posameznikom nudijo podporo še preden dosežejo stopnjo

revščine in socialne izključenosti;

37. poziva Komisijo in države članice, naj proučijo možnost vzpostavitve evropskega sistema zavarovanja za primer brezposelnosti, ki bi dopolnjeval sedanje sisteme denarnih nadomestil za brezposelnost; meni, da bi tak učinkovit stabilizator, ki ga je mogoče nadzorovati, lahko imel pomembno vlogo pri zmanjševanju neenakosti med državami članicami in blaženju posledic absorpcije asimetričnih pretresov; poudarja, da bi ustrezna nadomestila za brezposelnost za vse delavce morala biti del minimalnih socialnih standardov na ravni EU, da bi jim pomagali pri soočanju z negativnimi socialnimi učinki brezposelnosti;
38. poudarja pomen socialnega dialoga in kolektivnih pogajanj za določanje plač, ter da morajo ti mehanizmi še naprej ostati v rokah socialnih partnerjev, v skladu z njihovo neodvisnostjo, kot je zapisano v Pogodbah; poziva Komisijo, naj izvede študijo o indeksu zajamčene plače, da bi po posameznih državah članicah in regijah ocenili življenjske stroške in približni prihodek, ki ga povprečna družina potrebuje za izpolnjevanje svojih osnovnih potreb; poudarja, da je ustrezna raven prihodka za vsa gospodinjstva nujna, da bi revni zaposleni dosegli finančno neodvisnost ob hkratnem ohranjanju stanovanjske varnosti in varnosti preskrbe s hrano;
39. poziva države članice, naj z zakonsko ureditvijo maksimalnih razlik med plačami v delovnih organizacijah spodbudijo pravičnejše plačne lestvice;
40. poudarja, da bi bilo treba v zvezi z dolgoročnim financiranjem stanovanjske gradnje poleg evropskih strukturnih in investicijskih skladov (ESI) in Evropskega sklada za strateške naložbe (EFSD) uporabljati tudi druga zasebna in javna finančna sredstva kot način za pospešitev dejavnosti nacionalnih javnih bank ali drugih agencij na področju cenovno dostopnih in socialnih stanovanj;
41. poziva Komisijo, naj izboljša zdravje in varnost delavcev na delovnem mestu, vključno z ustrezno uveljavitvijo direktive o delovnem času;
42. opozarja, da je pravica do kolektivnih pogajanj in ukrepov temeljna pravica v EU, ki jo morajo evropske institucije spoštovati, upoštevati njena načela in spodbujati njeno uporabo¹; meni, da zmanjševanje pogajalske moči delavcev in sindikatov ni prispevalo k tem ciljem in bi lahko bilo razlog za nizko rast plač in širjenje negotovih zaposlitev;
43. ugotavlja pomen zaščite pravic delavcev in spodbujanja pogajalske moči zaposlenih s pomočjo strukturnih reform na trgih dela, ki spodbujajo trajnostno rast, dostojna delovna mesta, skupno blaginjo in socialno kohezijo; poudarja vlogo dialoga med socialnimi partnerji pri reševanju neenakosti na trgu dela; poziva države članice in EU, naj zagotovijo pravico združevanja v sindikate, pa tudi moč in neodvisnost sindikatov delavcev in organizacij delodajalcev na vseh ravneh pogajanj;
44. poleg tega poudarja, da je v razpravi o zadevah, ki se nanašajo na neenakost, zelo pomemben civilni dialog s predstavniki različnih družbenih skupin, zlasti tistimi, ki bolj tvegajo revščino in socialno izključenost;

---

¹ V skladu s členom 51 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah.

45. poziva k izvajanju protidiskriminacijske politike, ki ima ključno vlogo pri zagotavljanju enakih zaposlitvenih možnosti in spodbujanju socialne vključenosti; poziva države članice, naj odpravijo blokado direktive o preprečevanju diskriminacije;
46. poziva države članice, naj sprejmejo ukrepe za zagotovitev, da se na delovnem mestu med drugim obravnavajo diskriminacija, nadlegovanje in nasilje, ki temelji na spolu, spolni identiteti ali izrazu, spolni usmerjenosti in spolnih značilnostih, ter vzpostavijo jasne mehanizme poročanja in podpore za žrtve ter postopke zoper storilce;

Krepitev socialne države in socialne zaščite

47. poudarja, da se na sisteme socialne varnosti in socialne zaščite v številnih državah izvaja pritisk, saj nanje vpliva finančna konsolidacija, posledica katere je dohodkovna neenakost; meni, da bi morali sistemi socialnega varstva delovati kot varnostna mreža in olajšati vključevanje na trg dela; poudarja, da je za doseganje večje enakosti in socialne kohezije v skladu s horizontalno socialno klavzulo (člen 9 PDEU) potreben večdimenzionalni pristop, ki mora biti osredotočen na socialno razsežnost politik Unije in zavezanost uporabi načela socialnega vključevanja pri vseh politikah Unije;
48. navaja, da je socialni napredek, kot je opredeljen v evropskem indeksu socialnega napredka, sposobnost družbe, da zadovolji osnovne človekove potrebe svojih državljanov, vzpostavi temelje, ki omogočajo državljanom in skupnostim, da povečajo in ohranjajo kakovost svojega življenja, in ustvari pogoje, v katerih lahko vsi posamezniki v celoti izkoristijo svoj potencial;
49. poziva države članice, naj na podlagi socialnih zaščitnih ukrepov na visoki ravni reformirajo svoje sisteme socialnega varstva (na področju izobraževanja, zdravja, stanovanj, pokojnin in transferjev), da bi dosegli celovitejšo zaščito ljudi, pri tem pa naj upoštevajo nova socialna tveganja in ranljive skupine, ki so se pojavili zaradi finančnih, gospodarskih in nato socialnih kriz, s katerimi so se morale soočati države članice;
50. poziva države članice, naj povečajo naložbe v kakovostne in cenovno dostopne storitve predšolske vzgoje in varstva, ter poudarja, da se take naložbe očitno obrestujejo, zlasti za otroke iz prikrajšanih družin; poziva države članice, naj s podporo Komisije in v skladu s barcelonskimi cilji sprejmejo ustrezne ukrepe za zagotovitev univerzalnega in cenovno ugodnega dostopa do kakovostnega javnega izobraževanja že od zgodnjega otroštva (v starosti od 0 do 3 let), saj je to ključno za dolgoročen boj proti neenakosti;
51. poziva Komisijo, naj v skladu s povezanim priporočilom Mednarodne organizacije dela predlaga evropski okvir, s katerim bi opredelili raven socialne zaščite, ki bi zagotavljala univerzalni dostop do zdravstvenega varstva, osnovno dohodkovno varnost, dostop do izobraževanja in podporo zanj, dostop do blaga in storitev, ki so na nacionalni ravni opredeljene kot nujne, ter zaposlitvene možnosti;
52. poziva k univerzalnemu dostopu do cenovno dostopnih stanovanj, s katerimi bi ranljiva gospodinjstva zaščitili pred prisilno izselitvijo in prezadolženostjo ter na evropski ravni zgradili učinkovit okvir, v katerem bi posameznikom in družinam dali drugo priložnost;
53. poziva države članice, naj hitro ukrepajo glede sedanje migracijske in begunske krize ter zagotovijo beguncem dostop do hitrega učenja jezika in seznanjanja s kulturo,

usposabljanja, kakovostnega stanovanja, zdravstvenega varstva, izobraževanja, trga dela in socialne zaščite, priznavanja formalnih in neformalnih znanj, spretnosti in sposobnosti ter zagotovijo njihovo vključevanje v družbo;

54. izjavlja, da je treba vsem zagotoviti univerzalni dostop do javnih, na solidarnosti temelječih in ustreznih pokojnin in starostnih pokojnin; poziva Komisijo, naj države članice podpre pri krepitvi javnih in poklicnih pokojninskih sistemov, da bi zagotovili ustrezne pokojninske dohodke, ki bodo presegali prag revščine, in upokojencem omogočili, da ohranijo svoj življenjski standard ter živijo dostojno in neodvisno življenje; ponovno poziva k uvedbi dobropisov za oskrbo v pokojninskih sistemih za nadomestitev izgubljenih prispevkov žensk in moških zaradi obveznosti, povezanih z otroškimi varstvom in dolgotrajno oskrbo, kot orodja za zmanjšanje razlik v pokojninah med spoloma; poudarja, da so pokojninski načrti osebnega pokojninskega zavarovanja sicer pomembno orodje za izboljšanje primernosti pokojnin, vendar so zakonsko določeni pokojninski sistemi, ki temeljijo na solidarnosti, še vedno najučinkovitejše orodje za boj proti revščini in socialni izključenosti v starosti;
55. poudarja, da bi bilo treba zajamčiti temeljne pravice invalidov, vključno s pravico do dostojnega dela brez ovir, do storitev in osnovne dohodkovne varnosti, prilagojenih posebnim individualnim potrebam, do dostojnega življenjskega standarda in socialne vključenosti ter do posebnih določb za zaščito pred izkoriščanjem in prisilnim delom;
56. meni, da je mednarodna trgovina gonilo rasti, vendar njene koristi niso vedno dobro porazdeljene, kar se lahko dojema kot vir neenakosti; poziva Komisijo in države članice, naj spodbujajo bolj pravične mednarodne trgovinske sporazume, ki naj spoštujejo predpise evropskega trga dela in temeljne konvencije Mednarodne organizacije dela, varujejo kakovostno zaposlovanje in pravice delavcev ter zagotavljajo evropske in nacionalne mehanizme za nadomestila delavcem in sektorjem, ki so jih prizadele večje spremembe v svetovnih trgovinskih vzorcih, za katere je kriva globalizacija, vključno iz Evropskega sklada za prilagoditev globalizaciji;
57. poziva Komisijo, naj zaradi varstva potrošnikov zagotovi, da bodo evropske konkurenčne politike omogočale pošteno konkurenco in da bodo v pomoč v boju proti kartelom in nezdružljivi državni pomoči, ki izkrivljajo cene in ovirajo delovanje notranjega trga;

Boj proti revščini in socialni izključenosti

58. meni, da bi bilo treba v Evropski uniji zagotoviti pravico do enakih možnosti; izraža zaskrbljenost, ker se neenakost, zaradi katere so prizadeti vsi, ki živijo v EU, zlasti otroci in mladi, pogosto še zaostreje zaradi zasnove izobraževalnih sistemov, ki ne temelji na družbeni enakosti in ima škodljive posledice za dobrobit in razvoj mladih kot posameznikov, s čimer prispeva k nizkemu samospoštovanju in slabi vključenosti v družbo evropskih mladih, zlasti tistih, ki nimajo sredstev in priložnosti;
59. poudarja, da ima izobraževanje ključno vlogo pri zmanjševanju neenakosti, ter v zvezi s tem države članice poziva k večjim prizadevanjem in zadostnim naložbam za zagotavljanje enakih možnosti; potrjuje, kako pomembno je, da imajo mladi univerzalni dostop do izobraževanja in do študentske podpore v visokošolskem izobraževanju; poziva Komisijo, naj države članice podpre pri zagotavljanju primernih, dostojnih in

cenovno dostopnih stanovanj za mlade, da se jih podpira pri njihovih prehodih;

60. poziva Komisijo in države članice, naj okrepijo boj proti revščini, zlasti pri otrocih, z določitvijo ciljev za zmanjšanje revščine otrok, upoštevanjem možnosti usklajenega izvajanja priporočila o vlaganju v otroke in vzpostavitvijo sheme jamstva za otroke;
61. nadalje poudarja, da so številne kulturne in športne dejavnosti močna orodja kohezije in socialnega vključevanja, ter opozarja, da ta področja z učenjem „mehkih veščin“ izboljšujejo obete za zaposlovanje oseb, ki so v družbi najbolj prikrajšane;
62. poziva države članice, naj dosežejo cilja strategije Evropa 2020, tj. zmanjšanje revščine in tveganja socialne izključenosti;
63. meni, da je hitro naraščanje brezdomstva v večini držav članic EU težava, ki zahteva nujno ukrepanje; Evropska komisija bi morala v skladu z načeli iz stebra socialnih pravic podpirati države članice pri njihovih prizadevanjih za zaustavitev trenda naraščanja brezdomstva z namenom njegove postopne odprave;

Doseganje resnične uravnotežene zastopanosti spolov

64. je seznanjen, da se je Komisija odzvala na njegov poziv k boljšemu ravnovesju med poklicnim in zasebnim življenjem za ženske in moške, ki živijo in delajo v EU, in sicer s predlogom direktive o usklajevanju poklicnega in zasebnega življenja staršev in oskrbovalcev, da bi bili kos izzivom v naslednjih desetletjih; ponovno poziva k primernemu plačilu za delo in socialni zaščiti ter poudarja, da so predlogi Komisije dobra podlaga za povečanje udeležbe žensk na trgu dela in spodbujanje ravnovesja med poklicnim in zasebnim življenjem ter prilagodljivih delovnih ureditev za ženske in moške kot način zmanjševanja neenakosti pri plačanem in neplačanem delu;
65. poudarja, da je večje vključevanje žensk na trg dela, vključno z izboljšanjem podpore za podjetnice, zaposelnitvijo vrzeli med stopnjo izobrazbe žensk in njihovim položajem na trgu dela ter zagotavljanjem enakih možnosti žensk in moških glede plačila, poklicnega napredovanja in možnosti za delo s polnim delovnim časom, bistven dejavnik pri doseganju vključujoče in dolgoročne gospodarske rasti, odpravljanju razlik v pokojninah med spoloma, boju proti neenakosti in spodbujanju finančne neodvisnosti žensk;
66. poziva Komisijo, naj po potrebi predloži zakonodajne pobude za odpravo kakršnih koli razlik v plačah med spoloma z določitvijo kazni za delovne organizacije, ki kršijo pravico do enakosti z določanjem različnih plač za enake kategorije delovnih mest, odvisno od tega, ali jih zasedajo večinoma moški ali ženske;
67. obžaluje, da kljub veljavni zakonodaji, ki določa načelo enakega plačila za delo enake vrednosti, ki ga opravljajo delavci in delavke, še vedno obstajajo razlike v plačah med spoloma in še večje razlike v pokojninah med spoloma; poziva Komisijo, države članice in socialne partnerje, naj obravnavajo izziv razlik v plačah in pokojninah med spoloma;
68. izraža zaskrbljenost, ker revščina narašča, zlasti med ženskami, pri čemer so zaradi revščine najbolj prizadete matere samohranilke ter mlade in starejše ženske; poudarja da bi bilo znižanje stopnje revščine za 20 milijonov ljudi do leta 2020 mogoče doseči s

politikami za boj proti revščini in aktivnimi politikami trga dela, ki temeljijo na vključevanju načela enakosti spolov in so osredotočene zlasti na povečevanje in podpiranje udeležbe žensk na trgu dela; ugotavlja, da se revščina še nadalje meri na podlagi skupnega dohodka gospodinjstva, kar temelji na domnevi, da vsi člani gospodinjstva zaslužijo enako in da enakopravno razporejajo sredstva; poziva k individualizaciji pravic in izračunom, ki temeljijo na dohodku posameznikov, da se razkrije dejanski obseg revščine žensk;

69. opozarja na pomembno vlogo kakovostnih javnih storitev pri doseganju enakosti med spoloma, pa tudi davčnih sistemov in sistemov socialnih prejemkov, ki prejemnikov drugega dohodka v gospodinjstvu ne odvrtaajo od tega, da bi delali ali delali več, saj bi s tem lahko izboljšali udeležbo žensk na trgu dela;
70. ponovno poziva Svet, naj kot prvi pomemben korak k enaki zastopanosti spolov v javnem in zasebnem sektorju hitro sprejme direktivo o uravnoteženi zastopanosti spolov med neizvršnimi direktorji družb, ki kotirajo na borzi;

Posodobitev davčnih sistemov

71. poziva Komisijo in države članice, naj čezmerne neenakosti med ljudmi odpravijo s podpiranjem in spodbujanjem najbolj produktivnih oblik naložb; v ta namen opozarja, da je objektivna davčna politika nadvse pomembna in da številne države članice potrebujejo korenito davčno reformo; poziva Komisijo, naj ob upoštevanju evropskega semestra spremlja, svetuje, spodbuja in pripravi merila;
72. poziva Komisijo in države članice, naj sprejmejo dejanske ukrepe za preprečevanje izogibanja davkom in davčnih goljufij, saj gre za pomemben način zmanjševanja ekonomskih neenakosti izboljšanja pobiranja davčnih prihodkov v državah članicah; poziva Komisijo, naj podpre oblikovanje medvladnega organa OZN za sodelovanje na področju davkov in začne pogovore o evropskem finančnem registru;
73. poziva Komisijo, naj spodbuja reforme davčnih politik držav članic za zagotovitev ustreznih javnih proračunov za storitve na področju zdravstva, stanovanj, zaposlovanje, socialnega varstva, zaposlovanja in izobraževanja; meni, da bi to moralo vključevati tudi boj proti korupciji v javni upravi ter reševanje neenakomerne porazdelitve bogastva, vključno s prerazporeditvijo čezmerne koncentracije bogastva, saj je to nadvse pomembno, da se ne bi neenakost v številnih državah članicah še povečala; poudarja tudi, da so potrebni ukrepi na področjih, kot je financionalizacija gospodarstva in nadaljnje usklajevanje, približevanje in harmonizacija, kjer je primerno, davčne politike ter ukrep proti davčnim oazam, davčnim goljufijam in utajam, ukrepi za boj proti neprijavljenemu delu in ukrepi za optimizacijo različnih davkov ter njihova teža kot del davčnih prihodkov države članice, ki temeljijo na prihodkih iz dela ter iz bogastva;
74. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Svetu in Komisiji.

OBRAZLOŽITEV

Neenakost, razumljena kot vse večja razlika v dohodku in premoženju med osebami z najmanj in osebami z največ gospodarskih koristi, je v zadnjem času postala izredno pomembna za razumevanje ne le gospodarskih trendov, ampak tudi nedavnih socialnih, političnih in institucionalnih sprememb.

Objava novih akademskih pristopov za razumevanje razvoja neenakosti v povojnem obdobju, ko so se v zahodnih gospodarstvih pojavile in združile socialna država in prerazporeditvene politike, ter za razumevanje tega razvoja v okviru pospešenega procesa globalizacije je prispevala k širjenju in vključevanju zamisli neenakosti kot ključnega dejavnika za razumevanje naših sedanjih in prihodnjih izzivov v politični razpravi.

Velika recesija, ki je prizadela razvita zahodna gospodarstva in se v različnem obsegu razširila po vsem svetu, je le še povečala ugotovljene razlike v ravneh neenakosti med državami in znotraj njih, zlasti v razvitih državah, ki jih je kriza prizadela bolj, pri čemer gre predvsem za evropske države.

Korenite in hitre politične spremembe, do katerih je prišlo v zadnjih letih ter so povezane z vzponom nacionalizma in ksenofobije, protekcionizmom in vzponom radikalizacije in ekstremizma, morda (med drugimi pojavi) izvirajo iz povečanja resnične ali zaznane neenakosti, ne le znotraj določene države (nezadovoljstvo revnih in delavskih razredov s političnimi in gospodarskimi elitami), ampak tudi med različnimi državami (sorazmerno izboljšanje dohodka srednjih razredov v državah v vzponu sočasno z upadom dobička gospodinjstev iz nižjega srednjega razreda, katerih delovna mesta so se v zrelih industrijah preselila v druge države).

V zvezi s tem je težko pojasniti, zakaj evropske institucije in države članice niso mogle izrecno obravnavati izziva večje neenakosti, ne le v smislu kohezije in socialne pravičnosti, ampak v smislu gospodarske rasti in ustvarjanja kakovostnih delovnih mest.

Cilj te pobude je torej zagotoviti, da izziv neenakosti postane glavna prednostna naloga na evropski ravni ob upoštevanju razmer, ki vladajo v EU. Predlaga, da bi to dosegli ob upoštevanju evropskih kohezijskih in naložbenih politik ter evropskega razvoja v smislu usklajevanja socialnih politik, zlasti v smislu boja proti revščini in socialni izključenosti, pa tudi v smislu izboljšanja življenjskih in delovnih razmer ter dejavnih politik trga dela ali krepitve pravic sindikatov in delavcev.

Najprej predlagamo ponovno uveljavitev Evrope glede na veliko recesijo, ki jo je prizadela po letu 2008, in politike, vzpostavljene za okrevanje. Prva in glavna sprememba je neenakost vključiti med glavne prednostne naloge, ki jih morajo evropske institucije spremljati in rešiti. Zato je potrebna kritična analiza dosedanjih rezultatov, pridobljenih prek socialno-ekonomskega programa, ki se je začel izvajati leta 2010 s strategijo Evropa 2020, in celotnega novega okvira za gospodarsko usklajevanje, ki se je začel izvajati leta 2011 z evropskim semestrom.

Ob upoštevanju dejstva, da je eden od glavnih razlogov, ki pojasnjuje stagnacijo zblíževanja na evropski ravni in povečanje razlik v plačah po veliki recesiji, naraščanje brezposelnosti, se predlaga krepitev najustreznejših zaposlovalnih politik v Uniji v zadnjih letih, pri čemer bi se

osredotočili na dve zlasti ranljivi skupini: mlade in dolgotrajno brezposelne.

Več gospodarskih in tehnoloških izzivov je v svet dela vneslo velike spremembe, od povečanja števila netipičnih pogodb o zaposlitvi in nestandardnih oblik zaposlitve do digitalizacije ter pospešene avtomatizacije, kar vpliva na naše proizvodne sisteme. Obsežna literatura določa odnos med temi pojavi in možnimi negativnimi učinki v smislu prekarnega dela in nižjih plač. Zaščititi je treba delavce, ki so v prikrajšanem položaju zaradi teh sprememb, in hkrati spodbujati skupne evropske pristope za podpiranje delavcev, ki jih je prizadel proces prehoda k digitalno intenzivnejšim delovnim mestom, ter varovati delavce, ki so prisiljeni v neaktivnost zaradi tega prehoda.

Očitno je, da je velika recesija, zlasti v državah, ki jih je kriza najbolj prizadela, pripeljala do velikih strukturnih reform, še posebej na trgu dela. Slednje so le še okrepile pojav, ki se v razvitih zahodnih državah krepi od 80. let 20. stoletja, kot je slabljenje pogajalske moči delavcev, ki je posledica vse slabše sindikalne zastopanosti, in procese decentralizacije kolektivnega pogajanja, ki so le omejili možnosti delavcev, da dosežejo uravnotežene sporazume v zvezi z delovnimi razmerami in plačami, kar ima očitne posledice za povečanje neenakosti.

Prerazporeditvene politike in socialna država so imele od svojega pojava temeljno vlogo pri zmanjšanju vrzeli med najrevnejšimi in srednjimi razredi ter tistimi z najvišjimi dohodki. V luči pojava neenakosti je ključno okrepiti in posodobiti socialno državo ter socialno zaščito, ki jo v Evropi želimo zagotoviti državljanom.

Boj proti revščini, zlasti med mladimi in otroki, pojasnjuje enega od glavnih pomislekov pri spopadanju s posledicami neenakosti, ne le v socialnem smislu, ampak tudi v smislu potenciala za prihodnost.

Tako bo obravnavanje razlik med spoloma, da bodo imeli na trgu dela vsi enake pogoje, zmanjšalo neenakost in pozitivno vplivalo na trajnostno rast.

Končno, davčni sistemi so ključni za proces prerazporeditve, če so dobro zasnovani in ustrezno delujejo. Poudariti je treba, kako pomemben je boj proti goljufijam, kar v svetu, v katerem živimo, zajema mednarodno usklajevanje in urejanje, ki morata prav tako postati pomembnejša prednostna naloga evropske politične agende.

26.9.2017

MNENJE ODBORA ZA EKONOMSKE IN MONETARNE ZADEVE

za Odbor za zaposlovanje in socialne zadeve

o boju proti neenakostim kot sredstvu za spodbujanje zaposlovanja in rasti
(2016/2269(INI))

Pripravljalnica mnenja: Marisa Matias

POBUDE

Odbor za ekonomske in monetarne zadeve poziva Odbor za zaposlovanje in socialne zadeve kot pristojni odbor, da v svoj predlog resolucije vključi naslednje pobude:

- A. ker lahko naraščanje neenakosti v EU škoduje zasnovi dobre ekonomske politike in gospodarskemu razvoju; ker se neenakost ponavadi obravnava zgolj kot socialni problem; ker se je s pomočjo trgovinske globalizacije v splošnem zmanjšala neenakost po svetu in ker je prispevala tudi k nastanku novih; ker je Mednarodni denarni sklad na svetovni ravni ugotovil obratno sorazmerje med deležem dohodka, ki se kopiči v zgornjih 20 odstotkih, in gospodarsko rastjo, pri čemer se rast BDP ob vsakem povečanju deleža dohodka zgornjih 20 odstotkov za eno točko v naslednjih petih letih pravzaprav zmanjša za 0,08 odstotne točke; ker je na drugi strani podobno povečanje deleža dohodka v spodnjih 20 odstotkih povezano z 0,38 odstotne točke večjo rastjo; ker lahko enakost v pravih pogojih prispeva k veliki gospodarski uspešnosti in iz nje izvira; ker sta dobro delujoče gospodarstvo in trg dela še vedno eno najbolj učinkovitih sredstev za boj proti brezposelnosti in s tem zmanjšanje neenakosti;
- B. ker je nastala v EU naložbena vrzel; ker so javne in zasebne naložbe temeljne prvine in lahko s spodbujanjem zaposlovanja prispevajo k zmanjšanju neenakosti; ker je treba strukturne pomanjkljivosti ustrezno obravnavati; ker se pričakuje posodobitev Evropskega sklada za strateške naložbe (EFSI), da bo lahko prispeval k odpravi naložbene vrzeli; ker je treba za spodbujanje inovativnih projektov, s katerimi bo mogoče spodbujati zaposlovanje, odpraviti naložbeno vrzel tudi s poglobitvijo finančnih trgov;
- C. ker je lahko boj proti neenakosti vzvod za spodbujanje ustvarjanja delovnih mest in rasti, hkrati pa zmanjševanje revščine; ker je 47,5 odstotkom vseh brezposelnih v

Evropski uniji v letu 2015 grozila revščina¹;

- D. ker je neenakost večplastni pojav, ki ni omejen samo na monetarna vprašanja, ampak je povezan tudi z razlikami v priložnostih, ki jih imajo ljudje, na primer na podlagi spola, etničnega porekla, spolne usmerjenosti, geografske lokacije ali starosti;
1. poudarja, da je mogoče z javnimi in zasebnimi naložbami ustvarjati delovna mesta in da je brezposelnost eden najpomembnejših vzrokov za neenakost; poudarja, da je treba za zmanjšanje neenakosti, oživitve rasti, boj proti brezposelnosti, spodbujanje močne, trajnostne in konkurenčne industrije ter doseganje dolgoročnih ciljev politike EU odpraviti naložbeno vrzel in ustvariti poslovno okolje, ki bo spodbujalo naložbe v nekatera strateška področja in nove tehnologije; poleg tega poudarja, da visoke stopnje brezposelnosti ustvarjajo negativni pritisk na višino plač in lahko v nekaterih primerih tudi negativno vplivajo na delovne pogoje in družbene razmere; poudarja, da je boj proti brezposelnosti nujen pogoj za zmanjšanje neenakosti, vendar sam po sebi ne zadostuje;
  2. meni, da so naložbe v javne storitve ter učinkovite strukture storitev na tem področju v povezavi z nudenjem zasebnih storitev pomembne za odpravo tiste razsežnosti neenakosti, ki je povezana s kvalifikacijami; poudarja, da doseganje višjih ravni izobrazbe, znanja in spretnosti prebivalstva na splošno, zlasti na področju finančne in digitalne pismenosti, ne prispeva samo k zmanjšanju neenakosti v dohodkih, ampak tudi v boju proti socialni izključenosti; poziva Komisijo, naj zagotovi, da evropske konkurenčne politike omogočajo pošteno konkurenco in so v pomoč v boju proti kartelom in neskladnim oblikam državne pomoči, ki izkrivljajo cene in ovirajo delovanje notranjega trga, s tem pa poskrbi za varstvo potrošnikov;
  3. poudarja pomen izobraževanja, usposabljanja in prekvalifikacije delavcev kot osnovnega orodja za vseživljenjsko učenje, da bi povečali obseg znanja in spretnosti, ki so potrebni za uspešno sodelovanje delavcev na trgu dela ter boj proti brezposelnosti, in jih okrepili, s tem pa zagotovili, da tehnološki napredek, s katerim se danes soočamo, ne bi postal vir neenakosti; poudarja, da bi morale te politike vseživljenjskega učenja spodbujati osvežitev znanja in spretnosti ter prekvalifikacijo delavcev, zlasti tistih z nizko ali srednjo ravno znanja in spretnosti in tistih, ki so najbolj izpostavljeni tveganju družbene neenakosti;
  4. poudarja, da se sodobne družbe spopadajo s pomembnimi socialnimi izzivi, ki kljub blažilnim učinkom obstoječe socialne države obsegajo tudi vprašanja neenakosti; poudarja, da je obravnava teh izzivov odgovornost v okviru javnih storitev in oblikovanja politike, pa tudi priložnost za zasebne vlagatelje; se strinja s Komisijo, da je za reševanje vprašanja dohodkovne neenakosti in revščine potreben celovit sklop preventivnih in blažilnih politik, vključno z enakim dostopom do izobraževanja in zdravstvenega varstva, izboljšanimi priložnostmi na trgu dela in možnostmi za zaslužek, ugodnimi kakovostnimi storitvami ter dobro zasnovanimi davčnimi sistemi in sistemi socialnih prejemkov; poudarja, da je treba v pobudah EU za uskladitev socialnih politik držav članic upoštevati ekonomsko razvitost posamezne države članice in dopustiti, da same oblikujejo socialne sisteme, ki bodo ustrezali njihovim razmeram; meni, da evropski steber socialnih pravic, ki ga je uvedla Komisija, tlakuje pot usklajevanju

---

¹ Eurostat, http://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Income_distribution_statistics

ukrepov za boj proti neenakosti;

5. se zaveda, da imajo davčne politike s pobiranjem prihodkov in svoje prerazporeditvene funkcije ključno vlogo pri izravnavi dohodkovne in premoženjske neenakosti, kot je poudarjeno tudi v zaključkih odborov TAXE I, TAXE II in PANA; v zvezi s tem poudarja, da davčna utaja in izogibanje davkom vplivajo na javne finance in politike; poudarja, da se lahko z večjo davčno pravičnostjo, bojem proti nezakonitim finančnim tokovom in ukrepom proti goljufijam na področju DDV znotraj Skupnosti povečajo prihodki od davka, hkrati pa tudi odpravijo davčne oaze za mednarodna podjetja, tudi evropska; poziva države članice, naj sprejmejo progresivne in poštene nacionalne davčne sisteme, da se zmanjša neenakost in okrepi boj proti davčnim utajam in izogibanju davkom, s tem pa izboljša pobiranje prihodkov od davkov;
6. ponavlja, da imajo države članice vodilno vlogo pri spremljanju socialnih razmer, s tem ko ugotavljajo aktualne potrebe državljanov, da bi ustrezno oblikovali svoje socialne politike in politike zaposlovanja, EU pa bi morala ta prizadevanja podpirati in krečiti; poziva Komisijo, naj oceni izvajanje različnih zakonodajnih aktov, ki obravnavajo neenakost, in naj predlaga, da se pregledajo, če bodo ugotovljene pomanjkljivosti; ugotavlja, da bi morala obstajati možnost za oceno učinkovitosti teh politik pri zmanjševanju neenakosti s preučitvijo sprememb v posameznih dohodkovnih skupinah, po potrebi tudi v okviru evropskega semestra.

INFORMACIJE O SPREJETJU V ODBORU, ZAPROŠENEM ZA MNENJE

Datum sprejetja	25.9.2017
Izid končnega glasovanja	+: 39 -: 9 0: 1
Poslanci, navzoči pri končnem glasovanju	Gerolf Annemans, Hugues Bayet, Pervenche Berès, Esther de Lange, Jonás Fernández, Roberto Gualtieri, Brian Hayes, Gunnar Hökmark, Danuta Maria Hübner, Petr Ježek, Barbara Kappel, Othmar Karas, Georgios Kircos (Georgios Kyrtos), Philippe Lamberts, Werner Langen, Sander Loones, Bernd Lucke, Olle Ludvigsson, Fulvio Martusciello, Marisa Matias, Gabriel Mato, Kostas Mavridis (Costas Mavrides), Bernard Monot, Luděk Niedermayer, Dimitrios Papadimoulis (Dimitrios Papadimoulis), Sirpa Pietikäinen, Pirkko Ruohonen-Lerner, Anne Sander, Molly Scott Cato, Pedro Silva Pereira, Paul Tang, Ramon Tremosa i Balcells, Marco Valli, Tom Vandenkendelaere, Cora van Nieuwenhuizen, Jakob von Weizsäcker, Marco Zanni, Sotirios Zarianopoulos (Sotirios Zarianopoulos)
Namestniki, navzoči pri končnem glasovanju	Enrique Calvet Chambon, Matt Carthy, Lara Comi, Mady Delvaux, Herbert Dorfmann, Manuel dos Santos, Syed Kamall, Tibor Szanyi, Lieve Wierinck
Namestniki (člen 200(2)), navzoči pri končnem glasovanju	Wajid Khan, Bogdan Brunon Wenta

**POIMENSKO GLASOVANJE PRI KONČNEM GLASOVANJU
V ODBORU, ZAPROŠENEM ZA MNENJE**

39	+
ALDE	Enrique Calvet Chambon, Petr Ježek, Ramon Tremosa i Balcells, Lieve Wierinck
EFDD	Marco Valli
GUE/NGL	Matt Carthy, Marisa Matias, Dimitrios Papadimoulis (Dimitrios Papadimoulis)
PPE	Lara Comi, Herbert Dorfmann, Brian Hayes, Gunnar Hökmark, Danuta Maria Hübner, Othmar Karas, Georgios Kircos (Georgios Kyrtos), Werner Langen, Fulvio Martusciello, Gabriel Mato, Luděk Niedermayer, Sirpa Pietikäinen, Anne Sander, Tom Vandenkendelaere, Bogdan Brunon Wenta, Esther de Lange
S&D	Hugues Bayet, Pervenche Berès, Mady Delvaux, Jonás Fernández, Roberto Gualtieri, Wajid Khan, Olle Ludvigsson, Kostas Mavridis (Costas Mavrides), Pedro Silva Pereira, Tibor Szanyi, Paul Tang, Manuel dos Santos, Jakob von Weizsäcker
Verts/ALE	Jean Lambert, Molly Scott Cato

9	-
ALDE	Cora van Nieuwenhuizen
ECR	Syed Kamall, Sander Loones, Bernd Lucke, Pirkko Ruohonen-Lerner
ENL	Gerolf Annemans, Bernard Monot, Marco Zanni
NI	Sotirios Zarianopoulos (Sotirios Zarianopoulos)

1	0
ENL	Barbara Kappel

Uporabljeni znaki:

+ : za

- : proti

0 : vzdržani

27.6.2017

STALIŠČE V OBLIKI PREDLOGOV SPREMEMB ODBORA ZA PRAVICE ŽENSK IN ENAKOST SPOLOV

za Odbor za zaposlovanje in socialne zadeve

o boju proti neenakostim kot vzvodu za spodbujanje ustvarjanja delovnih mest in rasti
(2016/2269(INI))

Poročevalka: Agnieszka Kozłowska-Rajewicz

PREDLOGI SPREMEMB

Odbor za pravice žensk in enakost spolov poziva Odbor za zaposlovanje in socialne zadeve kot pristojni odbor, da upošteva naslednje predloge sprememb:

Predlog spremembe 1

Predlog resolucije
Uvodna izjava B a (novo)

Predlog resolucije

Predlog spremembe

Ba. ker visoke in vse večje neenakosti ovirajo odpravljanje revščine, pa tudi vsa prizadevanja za boljšo socialno vključenost in socialno kohezijo;

Predlog spremembe 2

Predlog resolucije
Uvodna izjava C a (novo)

Predlog resolucije

Predlog spremembe

Ca. ker bi bilo treba povečati udeležbo žensk na trgu dela, in sicer z izvajanjem veljavne zakonodaje o enakosti žensk in moških ter posodobitvijo sedanjega okvira

politike, da bi izboljšali ravnovesje med poklicnim in zasebnim življenjem;

Predlog spremembe 3

Predlog resolucije

Uvodna izjava C a (novo)

Predlog resolucije

Predlog spremembe

Ca. ker varčevalne politike, ki jih je zahtevala Komisija in jih izvajajo države članice, skupaj z gospodarsko krizo zadnjih let večajo neenakosti, ki so prizadele zlasti ženske, zaostriale revščino med njimi ter jih vse bolj izključujejo iz trga dela;

Predlog spremembe 4

Predlog resolucije

Uvodna izjava C b (novo)

Predlog resolucije

Predlog spremembe

Cb. ker obstaja med večjo enakostjo moških in žensk ter večjo gospodarsko rast, vključenostjo, ustvarjanjem delovnih mest in uspešnostjo podjetij pozitivna korelacija;

Predlog spremembe 5

Predlog resolucije

Uvodna izjava C b (novo)

Predlog resolucije

Predlog spremembe

Cb. ker je enakost spolov orodje za boj proti revščini žensk, saj pozitivno vpliva na produktivnost in gospodarsko rast ter vodi k večji udeležbi žensk na trgu dela, kar prinaša številne družbene in ekonomske koristi;

Predlog spremembe 6

Predlog resolucije

Uvodna izjava C c (novo)

Predlog resolucije

Predlog spremembe

Cc. *ker je enakost žensk in moških bistveno gospodarsko sredstvo za spodbujanje pravične in vključujoče gospodarske rasti ter ker odpravljanje poklicne neenakosti ni le sredstvo za doseganje enake obravnave, temveč tudi za zagotovitev učinkovitosti trga dela in konkurenčnosti;*

Predlog spremembe 7

Predlog resolucije

Uvodna izjava F a (novo)

Predlog resolucije

Predlog spremembe

Fa. *ker so evropske strategije za odpravo revščine nujne za uresničitev trajnostnega razvoja za vse;*

Predlog spremembe 8

Predlog resolucije

Uvodna izjava I a (novo)

Predlog resolucije

Predlog spremembe

Ia. *ker so ženske nesorazmerno prizadete zaradi krize in ker se je izkazalo, da so zelena delovna mesta odpornejša na krize kot druga delovna mesta;*

Predlog spremembe 9

Predlog resolucije Odstavek 1 a (novo)

Predlog resolucije

Predlog spremembe

1a. obžaluje varčevalne politike, ki skupaj z gospodarsko krizo prispevajo k vse večji stopnji revščine, zlasti žensk;

Predlog spremembe 10

Predlog resolucije Odstavek 1 a (novo)

Predlog resolucije

Predlog spremembe

1a. poziva Komisijo, naj oceni, v kakšnem obsegu lahko vse večja neenakost vpliva na zgoraj navedene točke, ter pripravi strategijo za preprečevanje teh groženj;

Predlog spremembe 11

Predlog resolucije Odstavek 2 a (novo)

Predlog resolucije

Predlog spremembe

2a. poziva k pripravi evropske strategije, v kateri bodo določeni nacionalni cilji za zmanjševanje neenakosti;

Predlog spremembe 12

Predlog resolucije Odstavek 7 a (novo)

Predlog resolucije

Predlog spremembe

7a. je seznanjen, da se je Komisija odzvala na poziv k boljšemu ravnovesju med poklicnim in zasebnim življenjem za

ženske in moške, ki živijo in delajo v EU, in sicer z nezakonodajnimi predlogi in zakonodajnim predlogom, ki določa več vrst dopusta za soočanje z izzivi 21. stoletja; poudarja, da so predlogi Komisije dobra podlaga za spodbujanje ravnovesja med poklicnim in zasebnim življenjem ter prilagodljivega delovnega časa za ženske in moške kot sredstvo za zmanjševanje neenakosti pri plačanem in neplačanem delu;

Predlog spremembe 13

Predlog resolucije Odstavek 10 a (novo)

Predlog resolucije

Predlog spremembe

10a. opozarja, da je v EU med univerzitetnimi diplomanti večina žensk (60 %), kasneje pa stopnja njihove zaposlenosti in napredovanja na poklicni poti ne odražata njihovega polnega potenciala; poudarja, da bo doseganje vključujoče in dolgoročne gospodarske rasti odvisno od tega, ali se bo premostila vrzel med stopnjo izobrazbe žensk in položajem, ki ga zavzemajo na trgu dela, predvsem z odpravo horizontalne in vertikalne segregacije pri zaposlovanju;

Predlog spremembe 14

Predlog resolucije Odstavek 10 a (novo)

Predlog resolucije

Predlog spremembe

10a. poziva Komisijo, naj pripravi statistične podatke o vse večji brezposelnosti v EU, v katerih bodo razvidne neenakosti glede starosti in spola, pa tudi glede posameznikov, ki živijo na podeželju in v mestih;

Predlog spremembe 15

Predlog resolucije Odstavek 10 b (novo)

Predlog resolucije

Predlog spremembe

10b. *poudarja, da preprečevanje in odprava razlik v pokojninah med spoloma in zmanjšanje revščine v starosti žensk temeljijo predvsem na ustvarjanju pogojev, v katerih lahko ženske vplačajo enakovredne pokojninske prispevke, in sicer prek nadaljnjega vključevanja na trg dela in ohranjanja enakih možnosti v smislu plačila, poklicnega napredovanja in možnosti za delo s polnim delovnim časom;*

Predlog spremembe 16

Predlog resolucije Odstavek 10 c (novo)

Predlog resolucije

Predlog spremembe

10c. *poudarja, da je podjetništvo žensk pomemben steber gospodarstva EU in je bistvenega pomena za boj proti neenakosti in za spodbujanje finančne neodvisnosti žensk, zaradi česar ga je treba spodbujati in podpirati, zlasti z izobraževanjem in poklicnim usposabljanjem, spodbujanjem ženskega lastništva in mrež podjetnikov, dostopom do naložb in kreditov ter spodbujanjem zastopanosti žensk v vodstvenih organih;*

Predlog spremembe 17

Predlog resolucije Odstavek 10 d (novo)

Predlog resolucije

Predlog spremembe

10d. *poudarja, da je treba še naprej spodbujati in podpirati digitalno*

podjetništvo žensk, saj ženske predstavljajo le 19 % podjetnikov v tej panogi; poudarja, da digitalizacija na trgu dela ponuja nove priložnosti za podjetništvo žensk, vključno z malim digitalnim podjetništvom, ki v številnih primerih ne zahteva znatnega začetnega kapitala, in s podjetji socialnega gospodarstva, ki krepijo socialno vključenost; v zvezi s tem priporoča, naj države članice okrepijo digitalne spretnosti, digitalno pismenost in digitalno vključenost žensk in deklet v sektorju IKT in drugje, ker so za vse več delovnih mest nujne digitalne spretnosti in bi se lahko z digitalno vključenostjo borili proti obstoječi razliki v plačilu med spoloma, saj so ponavadi plače na delovnih mestih, za katere so potrebne digitalne spretnosti, višje;

Predlog spremembe 18

Predlog resolucije Odstavek 10 e (novo)

Predlog resolucije

Predlog spremembe

10e. spodbuja države članice, naj razmislijo o uvedbi starosti primernega izobraževanja na področju IKT v zgodnji fazi ter naj posebej spodbujajo dekleta k razvoju interesa in spretnosti na digitalnem področju ter naj jih zaščitijo pred omejevalnimi in negativnimi stereotipi;

Predlog spremembe 19

Predlog resolucije Odstavek 11 a (novo)

Predlog resolucije

Predlog spremembe

11a. poziva Komisijo, naj nameni posebno pozornost mladim, mlajšim od 30 let, saj so pogosto spregledani, zlasti če

živijo v regijah z visoko stopnjo brezposelnosti; je seznanjen, da to zapostavljenost občutijo predvsem mlade ženske, ki živijo na teh območjih;

Predlog spremembe 20

Predlog resolucije Odstavek 11 b (novo)

Predlog resolucije

Predlog spremembe

11b. poziva Komisijo in države članice, naj poudarijo, da je treba spodbujati zelena delovna mesta in zaposlovanje v podeželskih in nazadujočih območjih ter povečati njihovo privlačnost za ženske;

Predlog spremembe 21

Predlog resolucije Odstavek 29 a (novo)

Predlog resolucije

Predlog spremembe

29a. poudarja, da je v Evropi revščina ženskega spola in da v revščini živijo predvsem matere samohranilke ter mlade in starejše ženske; poudarja, da bo zmanjšanje revščine za 20 milijonov ljudi do leta 2020 mogoče s pomočjo politik za boj proti revščini, ki temeljijo na vključevanju načela enakosti spolov in so usmerjene predvsem v povečanje udeležbe žensk na trgu dela in njeni podpori;

Predlog spremembe 22

Predlog resolucije Odstavek 30 a (novo)

Predlog resolucije

Predlog spremembe

30a. spodbuja države članice, naj zagotovijo dostojne pokojnine, tudi minimalno nacionalno pokojnino, zato da

ne bo nihče (in zlasti ne ženske, ki so že tako žrtve zaradi nizkih pokojnin, ki izhajajo iz razlik v plačilu med zaposlitvijo) dodatno izpostavljen slabšim gospodarskim razmeram po upokojitvi;

Predlog spremembe 23

Predlog resolucije Odstavek 30 a (novo)

Predlog resolucije

Predlog spremembe

30a. poudarja, da bi bilo treba nove tehnologije obravnavati kot bistveno sredstvo za ustvarjanje novih delovnih mest in kot priložnost za ženske, da se rešijo revščine;

Predlog spremembe 24

Predlog resolucije Odstavek 30 a (novo)

Predlog resolucije

Predlog spremembe

30a. ugotavlja, da se revščina še nadalje meri na podlagi seštevka prihodkov v gospodinjstvu, ki temelji na domnevi, da vsi člani gospodinjstva enako zaslužijo in se viri enakopravno razporedijo; poziva k upoštevanju individualnih pravic in izračuna na podlagi posameznega prihodka, da se dejansko pokaže revščina žensk;

Predlog spremembe 25

Predlog resolucije Odstavek 32 a (novo)

Predlog resolucije

Predlog spremembe

32a. poudarja pomembno vlogo javnih storitev pri uresničevanju enakosti spolov; ugotavlja, da bi bilo treba izdatke na teh področjih obravnavati kot naložbe, ki bodo

prinesle gospodarske koristi, in bi jih bilo treba posebej obravnavati v okviru pravil EU o gospodarskem upravljanju in proračunskem nadzoru;

Predlog spremembe 26

Predlog resolucije Odstavek 32 b (novo)

Predlog resolucije

Predlog spremembe

32b. ponovno poziva Svet, naj kot prvi pomemben korak k enaki zastopanosti spolov v javnem in zasebnem sektorju hitro sprejeme direktivo o uravnoveženi zastopanosti spolov med neizvršnimi direktorji družb, ki kotirajo na borzi;

INFORMACIJE O SPREJETJU V ODBORU ZA MNENJE

Datum sprejetja	26.6.2017
-----------------	-----------

INFORMACIJE O SPREJETJU V PRISTOJNEM ODBORU

Datum sprejetja	19.10.2017
Izid končnega glasovanja	+: 37 -: 5 0: 0
Poslanci, navzoči pri končnem glasovanju	Guillaume Balas, Vilija Blinkevičiūtė, Enrique Calvet Chambon, David Casa, Ole Christensen, Arne Gericke, Marian Harkin, Czesław Hoc, Agnes Jongerius, Jan Keller, Ádám Kósa, Agnieszka Kozłowska-Rajewicz, Jean Lambert, Jérôme Lavrilleux, Patrick Le Hyaric, Jeroen Lenaers, Javi López, Thomas Mann, Dominique Martin, Anthea McIntyre, Elisabeth Morin-Chartier, Georgi Pirinski, Marek Plura, Dennis Radtke, Sofia Ribeiro, Robert Rochefort, Jutta Steinruck, Yana Toom, Marita Ulvskog, Tatjana Ždanoka
Namestniki, navzoči pri končnem glasovanju	Georges Bach, Lynn Boylan, Mircea Diaconu, Jasenko Selimovic, Tom Vandenkendelaere, Flavio Zanonato
Namestniki (člen 200(2)), navzoči pri končnem glasovanju	José Blanco López, Ramón Jáuregui Atondo, Gilles Lebreton, Jens Nilsson, Wim van de Camp, Igor Šoltes

**POIMENSKO GLASOVANJE PRI KONČNEM GLASOVANJU
V PRISTOJNEM ODBORU**

37	+
ALDE	Enrique Calvet Chambon, Mircea Diaconu, Marian Harkin, Robert Rochefort, Jasenko Selimovic, Yana Toom
EPP	Georges Bach, David Casa, Agnieszka Kozłowska-Rajewicz, Adam Kósa, Jérôme Lavrilleux, Jeroen Lenaers, Thomas Mann, Elisabeth Morin-Chartier, Marek Plura, Dennis Radtke, Sofia Ribeiro, Tom Vandenkendelaere, Wim van de Camp
S&D	Guillaume Balas, José Blanco López, Vilija Blinkevičiūtė, Ole Christensen, Agnes Jongerius, Ramón Jáuregui Atondo, Jan Keller, Javi López, Jens Nilsson, Georgi Pirinski, Jutta Steinruck, Marita Ulvskog, Flavio Zanonato
Verts/ALE	Jean Lambert, Igor Šoltes, Tatjana Ždanoka
GUE/NGL	Lynn Boylan, Patrick Le Hyaric

5	-
ECR	Arne Gericke, Czesław Hoc, Anthea McIntyre
ENF	Gilles Lebreton, Dominique Martin

0	0

Uporabljeni znaki:

+ : za

- : proti

0 : vzdržani